

Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en Vreemdelingenzaken

Directie Wetgeving

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 75 16
www.justitie.nl

Onderdeel	Sector privaatrecht	Bij beantwoording de
Datum	28 maart 2007	datum en ons kenmerk
Ons kenmerk	5474804/07/6	vermelden. Wilt u slechts
Bijlage	1	één zaak in uw brief
Onderwerp	Eindrapport College van Toezicht Auteursrechten inzake Stichting de Thuiskopie	behandelen.

1. Inleiding en achtergrond

Stichting de Thuiskopie is door de Minister van Justitie op grond van artikel 16d van de Auteurswet (Aw) exclusief aangewezen om de vergoeding voor privé-kopiëren te innen en onder auteurs- en nabuurrechthebbenden te verdelen. De stichting staat daarbij sinds 15 juli 2003 onder toezicht van het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA). Naar aanleiding van klachten over Stichting de Thuiskopie heeft het CvTA op verzoek van mijn ambtsvoorganger begin 2005 onderzoek ingesteld naar het functioneren van de stichting.

Bij brief van 29 december 2005 heeft het CvTA aan mijn ambtsvoorganger laten weten dat de situatie bij Stichting de Thuiskopie van dien aard was dat ingrijpen door in ieder geval de stichting zelf was geboden. Het CvTA heeft daartoe de navolgende aanbevelingen aan de stichting gedaan:

1. voorzie in een deugdelijke financiële verantwoording en informatievoorziening;
2. breng de inning, repartitie en inhoudingen van de door hen geïnde gelden tot uitdrukking in matrices die betrekking hebben op henzelf en bij de repartitie ingeschakelde verdeelorganisaties;
3. verricht een kwalitatief goed extern en onafhankelijk Electronic Data Processing-onderzoek naar het VUIK-systeem dat door Norma (één van de betrokken verdeelorganisaties) wordt toegepast;
4. verbind aanwijzingen van verdeelorganisaties aan een duidelijke termijn, en trek deze tussentijds in wanneer zij hun verplichtingen niet naar behoren uitvoeren;
5. zorg ervoor dat het bestuur in volledige onafhankelijkheid tot besluitvorming kan komen.

Het CvTA heeft Stichting de Thuiskopie verzocht om een uitgewerkt plan van aanpak ter uitvoering van deze aanbevelingen. Verder is de stichting verzocht om een financiële verantwoording over het incassojaar 2004 af te leggen.

Naar aanleiding van die tussenrapportage van het CvTA heeft mijn ambtsvoorganger uw Kamer bij brief van 31 januari 2006 bericht dat de aanwijzing van Stichting de Thuis kopie op grond van artikel 16d Aw wordt ingetrokken, tenzij de stichting de aanbevelingen van het CvTA binnen de gestelde termijnen opvolgt (Kamerstukken II 2005/06, 30 300 VI, nr. 113).

Op 30 januari 2007 heb ik de eindrapportage van het CvTA ontvangen. Die eindrapportage is ter informatie bijgevoegd. Tijdens het debat van 7 december 2006 over de mogelijke invoering van een nulheffing op digitale audiospelers en digitale videorecorders met geïntegreerde harde schijf heb ik laatstelijk toegezegd uw Kamer over de eindrapportage en mijn standpunt dienaangaande te informeren. Met deze brief doe ik die toezegging gestand.

2. Opvolging van de aanbevelingen

In de eindrapportage van het CvTA wordt aandacht besteed aan het door Stichting de Thuis kopie opgestelde plan van aanpak alsmede aan de financiële verantwoordingen over het incassojaar 2004 en het inmiddels eveneens beschikbare incassojaar 2005. Het CvTA is van oordeel dat met het door Stichting de Thuis kopie opgestelde plan van aanpak in voldoende mate gevolg is gegeven aan de eerste vier aanbevelingen. Zo heeft de stichting de aanwijzing van haar verdeelorganisaties aangescherpt door daarin een maximumpercentage aan beheerskosten op te nemen en de aanwijzing eens in de drie jaar opnieuw te bezien. Verder rapporteren de stichting en haar verdeelorganisaties thans overeenkomstig door het CvTA voorgeschreven matrices waarin de financiële informatie over de jaarlijkse inning, verdeling, inhoudingen en reserveringen van de vergoeding voor privé-kopiëren tot uitdrukking worden gebracht. Deze matrices gaan vergezeld van een toelichting op de nog niet verdeelde gelden en een goedkeurende accountantsverklaring. Een en ander laat volgens het CvTA onverlet dat de stichting strikt de hand dient te houden aan de zorgvuldige uitvoering. Het CvTA zal daarop toezien.

Ten aanzien van de aanbeveling die betrekking heeft op de onafhankelijkheid van het bestuur heeft het CvTA aangegeven dat deze

aanbeveling in een afzonderlijk, breder traject is opgepakt, en dat hierover op een later moment een definitief oordeel zal worden gegeven. Hier ligt een raakvlak met representativiteit, een wettelijke eis die ook bij andere collectieve beheersorganisaties wordt gesteld. Naar verwachting komen de uitkomsten van dat bredere onderzoek medio 2007 beschikbaar.

Overeenkomstig het verzoek van het CvTA heeft Stichting de Thuis kopie een financiële verantwoording afgelegd over het incassojaar 2004 en het inmiddels eveneens beschikbare incassojaar 2005. Het CvTA merkt op dat bij de stichting en haar verdeelorganisaties in de laatste jaren een cultuuromslag heeft plaatsgevonden en dat belangrijke inspanningen zijn gepleegd en veranderingen zijn doorgevoerd om de situatie, met inbegrip van de controle op de verdeelorganisaties door Stichting de Thuis kopie, te verbeteren. Het CvTA heeft er daarom nog voldoende vertrouwen in dat Stichting de Thuis kopie in staat zal zijn om de nog resterende problemen, met name de nog niet verdeelde gelden bij de door de stichting ingeschakelde verdeelorganisaties, te verhelpen nu deze door de inmiddels bewerkstelligde transparantie ook goed

inzichtelijk zijn geworden. Het CvTA tekent hierbij aan dat dit nog grote inspanningen zal vereisen en dat pas uit komende rapportages zal kunnen blijken of Stichting de Thuis kopie een adequate financiële verantwoording zal kunnen afleggen, met name over de verdeling van de geïnde gelden.

3. Onverdeelde gelden

In zijn eindrapportage signaleert het College van Toezicht als nieuw feit de problematiek van de onverdeelde gelden. Bij de door Stichting de Thuis kopie ingeschakelde verdeelorganisaties bleek er ultimo 2005 een in de loop der jaren opgebouwd bedrag van in totaal circa 57 miljoen euro beschikbaar voor verdeling onder rechthebbenden die niet kunnen worden getraceerd en soms ook niet (meer) bestaan. De omvang hiervan is eerst inzichtelijk geworden met en dankzij het afleggen van financiële verantwoording volgens de daaraan door het CvTA gestelde eisen. Het bedrag moet volgens door Stichting de Thuis kopie overgelegde informatie worden genuanceerd in die zin dat een aanzienlijk deel daarvan ultimo 2005 nog niet het gebruikelijke repartitieproces had doorlopen. Afhankelijk van verjarings- en vervaltermijnen variërend van drie tot vijf jaar gaat het om een bedrag dat ligt tussen de 15 en 25 miljoen euro aan onverdeelde gelden. Voorts zijn nog de nodige gelden gereserveerd in verband met lopende rechtszaken. Een deel van het bedrag zal inmiddels tot uitkering zijn gekomen dan wel op korte termijn kunnen komen.

Dat laat onverlet dat de omvang van de ultimo 2005 onverdeelde gelden hoog is in relatie tot de totale omvang van de incasso in 2005 van circa 26 miljoen euro. Het CvTA heeft Stichting de Thuis kopie daarom gevraagd met concrete voorstellen te komen om het bedrag aan onverdeelde gelden af te bouwen. Hierover vindt momenteel nauw overleg plaats tussen het CvTA en de stichting.

4. Maatregelen

Omdat het CvTA zijn vertrouwen in Stichting de Thuis kopie uitspreekt, bestaat er op dit moment geen aanleiding om de aanwijzing van de stichting op grond van art. 16d van de Auteurswet in te trekken. Ik hecht sterk aan het oordeel van het CvTA, dat in 2003 is ingesteld en met de nodige bevoegdheden is uitgerust om het naar behoren functioneren van bij of krachtens de wet ingestelde collectieve beheersorganisaties, waaronder Stichting de Thuis kopie, te garanderen. Maar de kwestie van de onverdeelde gelden acht ik vanuit mijn verantwoordelijkheid voor het auteursrecht, waaronder het goede functioneren van het thuis kopiëstelsel, zorgelijk. In aanvulling op het al eind 2006 in consultatie gegeven voorontwerp tot aanscherping en verbreding van het toezicht op collectieve beheersorganisaties, acht ik de volgende vier maatregelen noodzakelijk om herhaling van de problemen te voorkomen die zich bij de STK hebben voorgedaan.

Omdat de huidige wettelijke structuur waarbinnen Stichting de Thuis kopie functioneert, eraan in de weg staat dat voor privé-kopiëren geïnde gelden waarvan is vastgesteld dat er geen rechthebbenden (meer) gevonden kunnen worden die daarop aanspraak kunnen maken, worden verdisconteerd met nog te innen vergoedingen voor privé-kopiëren, acht ik nader wettelijk ingrijpen geboden als sluitstuk op de door Stichting de Thuis kopie in samenspraak met het CvTA te treffen maatregelen. Ik bereid daarom een op artikel 16c, zesde lid, Aw gebaseerde algemene maatregel van bestuur voor, waarin wordt voorzien in een generieke plicht voor de Stichting de Thuis kopie om

de geïnde gelden binnen drie jaren volgend op het jaar van de incasso te verdelen. Deze voorziening moet voorkomen dat ook in de toekomst onverdeelde gelden accumuleren. De na die periode nog onverdeelde gelden worden verdisconteerd met de toekomstige incasso.

Verder zal in deze algemene maatregel van bestuur een voorziening worden opgenomen die recht doet aan de omstandigheid dat wellicht niet alle onverdeelde gelden kunnen worden uitgekeerd aan nog niet eerder of niet genoegzaam gecompenseerde rechthebbenden, bijvoorbeeld omdat zij niet of niet meer kunnen worden getraceerd. Alsdan is het aangewezen dat deze onverdeeldbare gelden, via een verdiscontering met de incasso voor toekomstige jaren, gefaseerd terugvloeien naar degenen die deze gelden hebben opgebracht, te weten de betalingsplichtige fabrikanten en importeurs van voorwerpen die bestemd zijn om beschermd materiaal op vast te leggen. Daarvan kunnen ook consumenten profiteren die deze voorwerpen kopen en aan wie de vergoeding voor privé-kopiëren in de praktijk wordt doorberekend. Het CvTA zal op de nauwgezette uitvoering door de stichting van de regeling kunnen toezien.

Zolang het probleem van de onverdeelde gelden niet is opgelost, meen ik verder dat een uitbreiding van het huidige thuiskopiestelsel of tariefverhogingen voorlopig niet aan de orde zijn. Daarom ben ik voornemens de in het Besluit houdende aanwijzing van de voorwerpen, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet 1912 (Stb. 2007, 75), voorziene bestending van het huidige stelsel van 31 december 2007 te verlengen tot en met, in eerste instantie, 31 december 2008. Deze bestending betreft niet alleen de heffingsplichtige voorwerpen, met inachtneming van hetgeen ik uw Kamer hierover al bij brief van 14 maart 2007 heb bericht, maar ook de door de Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoedingen (SONT) vastgestelde tarieven. Overigens had de SONT al eind 2006 besloten om de vorig jaar geldende tarieven in 2007 ongewijzigd te laten (Scr. 15 december 2006, nr. 245, p. 38). De tussenliggende periode zal ik benutten om met alle betrokken partijen in overleg te treden over het stelsel van thuiskopievergoedingen.

Ik acht het voorts wenselijk de aanwijzing van Stichting de Thuiskopie te concretiseren door daaraan nadere eisen te verbinden. De huidige, uit 1991 en 1993 daterende aanwijzingen zijn voor onbepaalde tijd en ongeclausuleerd verleend (Stcr. 1991, nr. 42 en Scr. 1993, nr. 175). De maatschappelijke functie van Stichting de Thuiskopie, die mede tot uitdrukking komt in de wettelijke grondslag, de toegenomen incasso als gevolg van een uitbreiding van het thuiskopiestelsel door destijds onvoorziene technologische ontwikkelingen en de rapportages van het CvTA brengen echter mee dat nadere regels behoren te worden gesteld aan de verdeling van gelden en de daarbij te betrachten financiële transparantie. Ik ben voornemens om in de herziene aanwijzing in ieder geval tot uitdrukking te brengen dat de geïnde vergoedingen zo snel mogelijk en tegen zo laag mogelijke kosten moeten worden verdeeld, en dat het jaarverslag en de jaarrekening openbaar moeten worden gemaakt. De herziene aanwijzing zal bovendien voor bepaalde tijd worden verleend, zodat na het verstrijken van de in de aanwijzing opgenomen termijn kan worden beoordeeld of Stichting de Thuiskopie nog aan de gestelde voorwaarden voldoet.

Ten slotte zal ik het CvTA verzoeken om te onderzoeken of en zo ja welke bedragen aan onverdeelde gelden bij de andere thans onder zijn toezicht ressorterende collectieve beheersorganisaties rusten. Het gaat dan om Buma, Sena alsmede de Stichtingen Leenrecht en Reprorecht. Afhankelijk van de uitkomst van dat onderzoek zullen door het CvTA c.q. door mij

maatregelen worden getroffen om onverdeelde gelden met inachtneming van de belangen van rechthebbenden en betalingsplichtigen juist, tijdig en efficiënt af te bouwen.

De Minister van Justitie,